

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

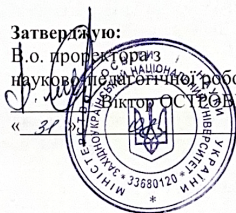
Затверджую:

Т.в.о. Декана
юридичного факультету
Юридичний
Надія МОСКАЛЮК
« 30 » 33680120 2023 р.

Затверджую:

Б.о. проєктора з
науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТЕПЕРХОВ
« 31 » 33680120 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни
«Міжнародне економічне право»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань - 29 Міжнародні відносини
Спеціальність - 293 Міжнародне право
Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Кафедра міжнародного права та міграційної політики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	ІРС	Тренінг, КПЗ	СРС	Разом	Екзамен/Залік
Денна	3	5	28	14	3	6	69	120	Екзамен

31.08.2023
[Signature]

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 293 Міжнародне право (затверджена Вченою Радою ЗУНУ, протокол № 9 від 26.05.2021 р.).

Робочу програму склав д.е.н., професор, професор кафедри міжнародного права та міграційної політики Костянтин ФЛІССАК.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри міжнародного права та міграційної політики, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Ярина ЖУКОРСЬКА

Розглянуто і схвалено групою забезпечення спеціальності 293 Міжнародне право, протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Голова ГЗС

Ярина ЖУКОРСЬКА

Гарант ОП

Людмила САВАНЕЦЬ

1. Опис дисципліни «Міжнародне економічне право»

Дисципліна Міжнародне економічне право	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань – 29 Міжнародні відносини	Статус дисципліни обов'язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 293 «Міжнародне право»	Рік підготовки – 3 Семестр – 5
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – Міжнародне право	Лекції – 28 год. Практичні заняття – 14 год.
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота – 69 год. Тренінг, КПЗ – 6 год. Індивідуальна робота – 3 год.
Тижневих годин: 8 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Міжнародне економічне право»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення дисципліни «Міжнародне економічне право» є засвоєння студентами теорії правового забезпечення міжнародних економічних відносин та практичних аспектів їх здійснення на усіх рівнях економічної діяльності, починаючи із глобального рівня та закінчуючи окремими суб'єктами міжнародного бізнесу та підприємницької діяльності, а також ознайомлення із специфікою існуючих норм міжнародного права в економічній сфері.

2.2. Завданням вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є оволодіння студентами системою організаційно-правових інструментів і дій в зовнішньоекономічній сфері, засвоєння основних аспектів застосування міжнародного правового інструментарію в зовнішньоекономічній діяльності, розгляд загальнотеоретичних засад правового забезпечення міжнародного бізнесу, особливостей світової практики регулювання окремих аспектів міжнародних економічних контактів.

В результаті засвоєння курсу «Міжнародне економічне право» студент повинен **знати та вміти:**

- застосовувати новітні теорії і концепції (у т.ч. у сфері міждисциплінарних досліджень) на стику інтегрованих взаємозв'язків у галузях міжнародних відносин, міжнародних економічних відносин і міжнародного права;
- організувати та здійснювати індивідуальні і групові дослідницькі проекти у сфері міжнародного економічного права;
- демонструвати навички усного наукового мовлення й академічного письма, у т.ч. в процесі написання наукових текстів, при публічних презентаціях своїх думок в обраній сфері наукових досліджень чи у фахових дискусіях із міжнародно-правових питань;

- організовувати та проводити самостійні дослідження актуальних проблем міжнародних відносин і міжнародного права із використанням відповідних наукових методів та міждисциплінарних підходів;
- оцінювати та аналізувати проблеми у сфері міжнародного економічного права, пропонувати підходи до вирішення таких проблем;
- розуміти і застосовувати на практиці теорії та методи дослідження проблем міжнародного економічного права, демонструвати вміння шукати й аналізувати інформацію з різних джерел;
- демонструвати фундаментальні знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, джерел та напрямів еволюції міжнародного економічного права.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК 1. Здатність критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття міжнародного, європейського права, порівняльного правознавства, враховувати темпоральний чинник та прогнозувати основні напрямки розвитку правових систем.

СК 2. Здатність формувати судження у сфері міжнародного, європейського, національного права, порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК 6. Здатність забезпечувати юридичний супровід правовідносин з іноземним елементом, зовнішньоекономічної діяльності та міжнародного економічного співробітництва.

СК 7. Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного публічного і приватного права, національного права України та права інших держав; прогнозувати і оцінювати юридичні ризики зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних ініціатив та шляхи їхньої мінімізації.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою наступних навчальних дисциплін: «Міжнародне публічне право (загальна частина)», «Історія міжнародного права».

2.5. Результати навчання.

Програмні результати навчання, здобуті під час вивчення дисципліни «Міжнародне економічне право», дозволяють студентам в процесі професійної реалізації:

РН 3. Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.

РН 5. Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, знаходити і тлумачити релевантне іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.

РН 6. Забезпечувати юридичний супровід міжнародних публічних відносин і міжнародних приватних відносин, захищати за допомогою міжнародних та національних правових механізмів права та інтереси фізичних і юридичних осіб, національні інтереси держави Україна.

РН 12. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного, національного права та порівняльного правознавства.

3. Програма навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право»

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародних економічних відносин.

Тема 1. Основи економіки та міжнародних економічних відносин.

Підприємництво: сутність та основи економічних знань. Виробництво. Категорії попиту та пропозиції.

Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин. Основні етапи розвитку міжнародних економічних відносин.

Зародження, розвиток і характерні риси сучасного міжнародного бізнесу. Етапи розвитку міжнародного бізнесу. Власність як основа ведення бізнесу. Теорії міжнародного бізнесу та їх еволюція. Міжнародний бізнес як об'єктивна реальність і галузь знань. Предмет і суб'єкти міжнародного бізнесу. Моделі міжнародної підприємницької діяльності.

Тема 2. Форми міжнародної торгівлі.

Сутність та систематизація форм і методів міжнародної торгівлі: торгівля напряму та непряма торгівля.

Торгівля напряму та її нормативно-правове забезпечення: прямий експорт, прямий імпорт. Переваги, недоліки та умови застосування торгівлі напряму.

Методи непрямой торгівлі. Транзитна торгівля. Торгівля через посередників.

Торгівля через організовані товарні ринки.

Торгівля продукцією інтелектуальної власності.

Торгівля послугами.

Тема 3. Поняття та предмет міжнародного економічного права.

Поняття, предмет та система міжнародного економічного права. Норми міжнародного права, їх класифікація, процес створення. Універсальні і локальні норми, імперативні і диспозитивні норми. Роль Міжнародного Суду ООН, резолюцій Генеральної Асамблеї ООН, актів міжнародних конференцій у творенні норм міжнародного права. Проблеми їх кодифікації. Поняття і види суб'єктів міжнародного економічного права. Зміст міжнародної правосуб'єктності, її особливості. Поняття суверенітету. Нації і народи, які борються за свою незалежність, особливість їх міжнародної правосуб'єктності. Правосуб'єктність сучасних міжнародних міждержавних організацій, її похідний характер. Державоподібні утворення, об'єм і межі їх правосуб'єктності. Питання суб'єктності юридичних і фізичних осіб.

Тема 4. Джерела та принципи міжнародного економічного права.

Види джерел міжнародного економічного права. Загальні джерела міжнародного економічного права. Загальні принципи: незастосування сили або погрози силою, суверенна рівність держав, мирне вирішення міжнародних спорів, непорушність кордонів тощо. Поняття і значення міжнародного економічного договору. Його функції. Види міжнародних економічних договорів. Міжнародний звичай як джерело міжнародного економічного права. Поняття і види актів міжнародних організацій. Юридична сила актів міжнародних економічних організацій. Спеціальні джерела міжнародного економічного права. Спеціальні (галузеві) принципи МЕР, що забезпечують: недискримінацію, взаємну вигоду, режим найбільшого сприяння, національний режим та надання преференцій. Односторонні акти держав. Неформальні домовленості – акти, які з матеріальної точки зору відтворюють узгоджену волю держав, проте формально не є міжнародними договорами. Типові договори. Специфіка кодифікації у МЕР.

Поняття і класифікація основних принципів міжнародного права, їх закріплення в Статуті ООН, Декларації про принципи міжнародного права 1970 р., Заключному акті Наради з безпеки і співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 р. Принципи міжнародного права як джерело міжнародного економічного права. Спеціальні принципи міжнародного економічного права. Загальна характеристика основних принципів міжнародного економічного права: поваги суверенітету держави у сфері зовнішньоекономічних зв'язків, невід'ємного суверенітету держави на свої природні ресурси, економічного співробітництва, найбільшого сприяння, міжнародної економічної безпеки. Нормативне закріплення принципів міжнародного економічного права.

Принципи мирного співіснування-основоположний і узагальнюючий принцип сучасного міжнародного права. Юридичний зміст принципу і політичне значення в сучасних умовах розвитку міжнародних відносин. Поняття, зміст, розвиток принципу суверенної

рівності держав. Характеристика принципу незастосування сили або погрози силою. Принцип незастосування сили і право держави на самооборону і боротьби націй за національне самовизначення. Характеристика принципу мирного вирішення спорів і його значення в сучасних умовах. Поняття, становлення, розвиток, застосування принципу невтручання у внутрішні справи іншої держави. Поняття, становлення, розвиток принципу територіальної цілісності держави. Характеристика принципу самовизначення народів і націй. Принцип співробітництва держав. Принцип поваги прав і свобод людини.

Тема 5. Суб'єкти міжнародного економічного права в системі міжнародних економічних відносин

Держава як суб'єкт міжнародного економічного права

Міжнародні організації в системі правового забезпечення МЄВ.

Транснаціональні корпорації як суб'єкт міжнародного економічного права.

Інші різновиди юридичних осіб як суб'єкти міжнародного економічного права.

Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих форм міжнародних економічних відносин.

Тема 6. Міжнародні економічні організації та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

Поняття міжнародних економічних організацій, їх правовий статус. Порядок утворення та функціонування міждержавних економічних організацій. Організаційні структури міжнародних міждержавних організацій.

Міжнародні економічні організації в системі ООН.

Європейське економічне співтовариство та Європейський Союз у системі міжнародних економічних відносин.

Характеристика окремих міжнародних економічних організацій.

Тема 7. Міжнародний економічний порядок.

Створення післявоєнного економічного порядку. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1947 року. Забезпечення дотримання міжнародного економічного порядку. Розвиток фінансових інституцій. Створення організаційно-правових механізмів ГАТТ. Багатосторонні торговельні переговори в межах ГАТТ-47.

Тема 8. Місце і значення Світової Організації Торгівлі (СОТ) в регулюванні міжнародних економічних відносин.

Загальна характеристика СОТ. Організаційна структура СОТ. Функції Світової організації торгівлі. Механізм врегулювання суперечок у СОТ.

Тема 9. Загальні засади регулювання міжнародної торгівлі.

Організація міжнародного руху товарів поза межами ГАТТ. Принципи регулювання міжнародної торгівлі за ГАТТ.

Тема 10. Правові засоби регулювання міжнародної торгівлі.

Тарифні засоби регулювання торгівлі. Нетарифні обмеження руху товарів. Виключення із загальних правил регулювання міжнародної торгівлі, пов'язані з особливими властивостями товарів. Торговля товарами, що зачіпають суверенні функції держав. Винятки із загальних правил регулювання міжнародної торгівлі з міркувань безпеки.

Тема 11. Правове забезпечення міжнародної інвестиційної діяльності.

Міжнародна інвестиційна діяльність в міжнародних правових документах. Юридичне забезпечення транскордонного руху капіталів. Правовий статус іноземних інвестицій. Захист іноземних інвестицій. Гарантії міжнародних інвестицій.

Тема 12. Міжнародне транспортне право.

Міжнародні перевезення водними шляхами.

Міжнародні повітряні перевезення. ІКАО та ІАТА.

Міжнародні залізничні перевезення.

Міжнародні автомобільні перевезення.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни "Міжнародне економічне право"

№ п/п	Тема	Кількість годин					Контрольні заходи
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг, КПЗ	
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародних економічних відносин.							
1	Тема 1. Основи економіки та міжнародних економічних відносин.	4	1	6	1	3	Поточне опитування
2	Тема 2. Форми міжнародної торгівлі.	2	1	6			Поточне опитування
3	Тема 3. Поняття та предмет міжнародного економічного права.	2	1	6			Поточне опитування
4	Тема 4. Джерела та принципи міжнародного економічного права.	2	1	6			Поточне опитування
5	Тема 5. Суб'єкти міжнародного економічного права в системі міжнародних економічних відносин	2	2	6			Поточне опитування
Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих форм міжнародних економічних відносин							
6	Тема 6. Міжнародні економічні організації та їх вплив на міжнародні економічні відносини.	4	2	6	2	3	Поточне опитування
7	Тема 7. Міжнародний економічний порядок.	2	1	6			Поточне опитування
8	Тема 8. Місце і значення СОТ в	2	1	6			Поточне опитування

	регулюванні міжнародних економічних відносин						
9	Тема 9. Загальні засади регулювання міжнародної торгівлі	2	1	6			Поточне опитування
10	Тема 10. Правові засоби регулювання міжнародної торгівлі.	2	1	5			Поточне опитування
11	Тема 11. Правове забезпечення міжнародної інвестиційної діяльності.	2	1	5			Поточне опитування
12	Тема 12. Міжнародне транспортне право.	2	1	5			Поточне опитування
	Всього	28	14	69	3	6	

5. Тематика практичних занять

Практичні заняття мають на меті поглиблення теоретичних знань студентів і набуття ними необхідних практичних навичок вирішення конкретних практичних ситуацій, роботи із нормативними актами та їх застосуванням.

Підготовка до практичних занять полягає у вивченні теоретичного матеріалу, чинного законодавства, та ознайомлення із спеціальною науковою літературою по темі заняття. З метою перевірки рівня засвоєння матеріалу необхідно дати відповідь на контрольні запитання і виконати практичні завдання.

Важливою формою поглиблення знань з міжнародне економічне право є підготовка студентами реферативних доповідей з проблемних питань курсу, їх заслуховування та обговорення на заняттях.

Робочою програмою вивчення курсу «Міжнародне економічне право» передбачено проведення практичних занять у обсязі 14 годин.

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародних економічних відносин.

Практичне заняття № 1

Тема: Основи економіки та міжнародних економічних відносин.

Мета: систематизувати та доповнити знання про місце та значення міжнародного бізнесу в системі міжнародних економічних відносин.

Питання для обговорення:

1. Підприємництво: сутність та основи економічних знань.
2. Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин.
3. Основні етапи розвитку міжнародних економічних відносин.

4. Міжнародний бізнес як економічна категорія.
5. Суб'єкти міжнародного бізнесу.

Тема: Форми міжнародної торгівлі.

Мета: з'ясувати основні теоретичні аспекти механізму функціонування міжнародної торгівлі, встановити взаємозв'язок з практикою її реалізації як на національному, так і на міжнародному рівні.

Питання для обговорення:

1. Сутність та форми міжнародної торгівлі.
2. Форми міжнародної торгівлі за специфікою регулювання.
3. Форми міжнародної торгівлі за специфікою взаємодії суб'єктів.
4. Форми міжнародної торгівлі за специфікою предмета торгівлі.
5. Торгівля продукцією інтелектуальної праці.
6. Торгівля послугами.

Практичне заняття № 2

Тема: Поняття та предмет міжнародного економічного права.

Мета: дослідити поняття та предмет міжнародного економічного права, базуючись на набутих знаннях про засади економічної діяльності на національному та міжнародному рівнях.

Питання для обговорення:

1. Поняття, предмет та система міжнародного економічного права.
2. Норми міжнародного економічного права, їх класифікація.
3. Суб'єкти міжнародного економічного права, їх загальна характеристика.

Тема. Джерела та принципи міжнародного економічного права.

Мета: дослідити джерела та принципи міжнародного економічного права, причини їх виникнення та особливості еволюції.

Питання для обговорення:

1. Поняття джерел МЕНП.
2. Загальні джерела міжнародного економічного права
3. Спеціальні джерела міжнародного економічного права.

Практичне заняття № 3

Тема: Суб'єкти міжнародного економічного права в системі міжнародних економічних відносин.

Мета: визначити основні організаційно-правові форми міжнародних економічних відносин у світі, охарактеризувати їх вплив на здійснення підприємницької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Держава як суб'єкт міжнародного економічного права.
2. Міжнародні організації в системі правового забезпечення МЕНП.
3. Транснаціональні корпорації.
4. Інші різновиди юридичних осіб.

Змістовий модуль 2. Правове регулювання окремих форм міжнародних економічних відносин.

Практичне заняття № 4

Тема: Міжнародні економічні організації та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

Мета: розглянути характерні ознаки основних суб'єктів міжнародного економічного права, визначити вплив зазначених суб'єктів на практику міжнародного бізнесу.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародних економічних організацій, їх правовий статус.
2. Порядок утворення та функціонування міждержавних економічних організацій.
3. Організаційні структури міжнародних міждержавних організацій.
4. Міжнародні економічні організації в системі ООН.
5. Європейське економічне співтовариство та Європейський Союз у системі міжнародних економічних відносин.
6. Характеристика окремих міжнародних економічних організацій.

Практичне заняття № 5

Тема: Міжнародний економічний порядок.

Мета: охарактеризувати систему міжнародного економічного порядку в контексті визначення її впливу на міжнародні відносини та систему суспільних комунікацій.

Питання для обговорення:

1. Створення післявоєнного економічного порядку.
2. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1947 року.
3. Забезпечення дотримання міжнародного економічного порядку.
4. Розвиток фінансових інституцій.
5. Створення організаційно-правових механізмів ГАТТ.
6. Багатосторонні торговельні переговори в межах ГАТТ-47.

Тема: Місце і значення Світової Організації Торгівлі (СОТ) в регулюванні міжнародних економічних відносин.

Мета: на основі наявних знань з'ясувати місце і значення Світової Організації Торгівлі (СОТ) в регулюванні міжнародних економічних відносин, проаналізувати взаємозв'язок правових і економічних аспектів її діяльності.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика СОТ.
2. Організаційна структура СОТ.
3. Функції Світової організації торгівлі.
4. Механізм врегулювання суперечок у СОТ.

Практичне заняття № 6

Тема: Загальні засади регулювання міжнародної торгівлі.

Мета: охарактеризувати загальні засади та принципи регулювання міжнародної торгівлі як в межах правової системи ГАТТ, так і за її рамками.

Питання для обговорення:

1. Організація міжнародного руху товарів поза межами ГАТТ.
2. Принципи регулювання міжнародної торгівлі за ГАТТ.

Тема: Правові засоби регулювання міжнародної торгівлі.

Мета: охарактеризувати основні форми і методи регулювання міжнародної торгівлі, навести правову їх оцінку.

Питання для обговорення:

1. Тарифні засоби регулювання торгівлі.
2. Нетарифні обмеження руху товарів.
3. Виключення із загальних правил регулювання міжнародної торгівлі, пов'язані з особливими властивостями товарів.

4. Торгівля товарами, що зачіпають суверенні функції держав.
5. Винятки із загальних правил регулювання міжнародної торгівлі з міркувань безпеки.

Практичне заняття № 7

Тема: Правове забезпечення міжнародної інвестиційної діяльності.

Мета: розглянути основні аспекти правового забезпечення міжнародної інвестиційної діяльності в Україні та за її межами.

Питання для обговорення:

1. Міжнародна інвестиційна діяльність в міжнародних правових документах.
2. Юридичне забезпечення транскордонного руху капіталів.
3. Правовий статус іноземних інвестицій.
4. Захист іноземних інвестицій.
5. Гарантії міжнародних інвестицій.

Тема: Міжнародне транспортне право.

Мета: ознайомитись із загальними засадами правового забезпечення міжнародних транспортних послуг.

Питання для обговорення:

1. Міжнародні перевезення водними шляхами.
2. Міжнародні повітряні перевезення. ІКАО та ІАТА.
3. Міжнародні залізничні перевезення.
4. Міжнародні автомобільні перевезення.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) з дисципліни «Міжнародне економічне право» передбачає виконання різних форм індивідуальної роботи студентами та формування індивідуального *студентського порт-фоліо*, що включає:

- реферативний виклад матеріалу з презентацією за однією із тем самостійної роботи;
- підготовку тематичного кросворду чи тесту по дисципліні;
- виступи на студентських конференціях і круглих столах;
- написання тез за темами і проблемами курсу;
- розробку однієї із тем практичного заняття;
- складання тлумачного словника до курсу тощо.

Пропоновані види КПЗ (на вибір студента) для виконання теоретичної частини КПЗ.

1. Умови виникнення та розширення світогосподарських зв'язків.
2. Особливості міжнародного поділу праці.
3. Основні форми і механізми ведення міжнародного бізнесу.
4. Найбільші міжнародні економічні організації.
5. Транснаціональні та мультинаціональні корпорації.
6. Офшорні зони.
7. Терміни та поняття системи міжнародного бізнесу Інкотермс.
8. Платіжний баланс.
9. Закономірності функціонування світових валютних і фінансових систем.
10. Характеристики найбільших біржових майданчиків.
11. Найбільші світові банки в системі забезпечення міжнародного бізнесу.

12. Національні та релігійні особливості ведення бізнесу та етики ділових відносин найбільших економічних центрів (північноамериканського, європейського, азіатсько-тихоокеанського, близькосхідного).
13. Особливості позицій України у світовій економіці та міжнародній торгівлі.
14. Національні пріоритети України у зовнішньоекономічній діяльності.
15. Товарна структура експорту та імпорту України.
16. Напрямки економічної політики України.
17. Роль іноземних інвестицій в українській економіці, галузеві закономірності зовнішньої торгівлі.
18. Особливості міжнародної конкуренції у високотехнологічних галузях.
19. Інноваційна діяльність в світовій економіці.
20. Сутність технологічної безпеки.
21. Складові енергетичної безпеки.
22. Закономірності розвитку видобувних галузей.
23. Організаційна структура міжнародного нафтогазового бізнесу.
24. Динаміка видобутку, переробки та споживання нафти в світі з деталізацією по країнах.
25. Динаміка видобутку і споживання газу в світі з деталізацією по країнах.
26. Міжнародні поставки нафти і газу.
27. Світові ціни на нафту, газ і вугілля з деталізацією по міжнародних ринків.

7. Самостійна робота

Самостійна робота, як одна із форм засвоєння навчального матеріалу у вільний від обов'язкових занять час і без участі викладача, передбачає особистісно-орієнтовану організацію самоосвіти студента. Організація самостійної роботи вимагає особливої уваги, тому що частина питань кожної теми виноситься на самостійне опрацювання студентами, а матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на екзамен. Самостійна робота забезпечується необхідними навчально-методичними засобами (у тому числі конспектами лекцій, навчально-методичними розробками для самостійного вивчення дисципліни, періодичними виданнями). Студенти мають можливість самостійно опрацьовувати навчальний матеріал у бібліотеці, навчальних кабінетах і комп'ютерних класах з використанням мережі Інтернет, а також у домашніх умовах (при отриманні відповідного пакету навчально-методичної літератури).

№ п/п	Тематика
1.	Основи економіки та міжнародних економічних відносин
2.	Середовище міжнародного бізнесу
3.	Методи міжнародної торгівлі
4.	Суб'єкти міжнародного економічного права в системі міжнародного бізнесу.
5.	Міжнародні економічні організації та їх вплив на міжнародний бізнес.
6.	Міжнародний економічний порядок.
7.	Місце і значення Світової Організації Торгівлі (СОТ) в регулюванні міжнародного бізнесу
8.	Загальні засади регулювання міжнародної торгівлі
9.	Правові засоби регулювання міжнародної торгівлі.
10.	Правове забезпечення міжнародної інвестиційної діяльності.
11.	Міжнародне транспортне право.

12.	Міжнародне фінансове право.
13.	Міжнародне інвестиційне право.

8. Тренінг з дисципліни «Міжнародне економічне право»

Трєнінг (англ. *training*) – це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. *to train* – виховувати, навчати) – комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування – система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародне економічне право» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародне економічне право» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Екзамен	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
1. Усне опитування під час занять (5 тем по 5 балів – 25 балів)	1. Усне опитування під час занять (7 тем по 5 балів – 35 балів) 2. Письмова робота – 65 балів	1. Написання та захист КППЗ – 80 балів 2. Виконання завдань під час тренінгу – 20 балів	1. Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) - макс. 50 балів	100

2. Письмова робота – 75 балів			2. Завдання 1 – макс. 25 балів 3. Завдання 2 – макс. 25 балів	
-------------------------------	--	--	--	--

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти» визначається за шкалою оцінювання:

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачас навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Фліпчарт	Теми 1-12
2.	Ноутбук	Теми 1-12
3.	Проектор	Теми 1-12
4.	Пакет презентаційних матеріалів	Теми 1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Веприняк Д.М. Міжнародне економічне право. – К.: Освіта України, 2009. – 236 с.
2. Віденська конвенція про дипломатичні зносини, 1961 р.
3. Віденська конвенція 1975 року про дипломатичні, зарубіжні та постійні представництва.
4. Віденська конвенція про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 р. // – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=31142>
5. Віденська конвенція про спеціальні місії, 1969 р.
6. Гіл Ч.Л. Міжнародний бізнес. – К., 2001.
7. Господарський кодекс України // – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15&pass=4/UMfPEGznhh85k.ZiaMLTagHI4n.s80msh8Ie6>
8. Діковська І.А. Міжнародні комерційні контракти: колізійне та матеріально-правове регулювання: навч. посібник / І.А.Діковська. – К.: Алерта, 2016. – 322 с.
9. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини. – К., 2006.
10. Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень 1998 р. // – URL: <http://www.uazakon.com/big/text1615/pg1.htm>

11. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 р. // – URL: http://zakon.nau.ua/doc/?code=995_003
12. Конвенція ООН про контракти в міжнародній торгівлі товарами 1998// – URL: <http://library.if.ua/book/68/5040.html>
13. Конвенція про позовну давність в міжнародній купівлі-продажу товарів 1983 р. // – URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1041.2849.0>
14. Кредісов А.І. Менеджмент в історичному розвитку як теорія. – К., .2009.
15. Митна конвенція, що стосується контейнерів 1956 р. // – URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_c34&pass=XX7MfyrCSgky85kIZiaMLTagHI4n.s80msh8Ie6
16. Міжнародна економіка: Підручник / А.П.Румянцев, Г.Н.Климко, В.В.Рокоча та ін.; За ред. А.П.Румянцева. – К.: Знання-Прес, 2003. – 447 с.
17. Міжнародний менеджмент: Навч. посіб. / За ред. О.Б. Чернеги. – К., 2006.
18. Міжнародні фінанси: Підручник / О.І.Рогач, А.С.Філіпенко, Т.С.Шамет та ін.; За ред. О.І.Рогача. – К.: Либідь, 2003. – 784 с.
19. Міжнародний бізнес: підручник / за ред. проф. В.А.Вергуна. – К.: ВАДЕКС, 2014. – 810 с.
20. Опришко В.Ф. Міжнародне економічне право і процес / В.Ф.Опришко. – К.: Парламентське видавництво, 2019. – 518 с.
21. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. // – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-12>
22. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів // – URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=988_003
23. Фліссак К.А. Економічні санкції як інструмент агресивного протекціонізму у системі міжнародних відносин // Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки»: збірник наукових праць (електронне видання). – № 17. – 2018. – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3616
24. Фліссак К.А. Міжнародні торговельні спори і місце економічної дипломатії у їх врегулюванні // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – К.: Київський національний університет ім. Т.Шевченка, Інститут міжнародних відносин, 2016. – Випуск 127. Частина 2 (у двох частинах). – С.152-164
25. Цивільний кодекс України // – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>
26. Чубарев В.Л. Міжнародне економічне право / В.Л.Чубарев. – К.: Юрінком Інтер, 2019. – 368 с.
27. Bown, C., & Pauwelyn, J. (Eds.). (2010). *The Law, Economics and Politics of Retaliation in WTO Dispute Settlement* (Cambridge International Trade and Economic Law). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511674594
28. Dalhuisen Jan (2016) *Dalhuisen on Transnational Comparative, Commercial, Financial and Trade Law*. In 6 volumes.
29. Schill, S. (2009). *The Multilateralization of International Investment Law* (Cambridge International Trade and Economic Law). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511605451
30. Schropp, S. (2009). *Trade Policy Flexibility and Enforcement in the WTO: A Law and Economics Analysis* (Cambridge International Trade and Economic Law). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511674570